

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال سوم

شماره ثبت:

۵۱۲

شماره چاپ:

۱۳۹۵

تاریخ چاپ:

۱۳۸۹/۱۲/۱۶

نام دفتر:

مطالعات اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۰۷۳۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۰/۱/۱۴

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری و الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۷) قانون مذکور»

بیان مسئله

قانون «الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب ۱۳۸۹/۷/۶)» که در آبان ماه ۱۳۸۹ برای اجرا ابلاغ شده است، با اصول بیمه‌های بازنشستگی سازگار نبوده و موجب نارضایتی و تضییع حقوق قانونی تعداد زیادی از کارکنان دولت شده است. مهمترین ایراد این قانون، لحاظ نکردن پاداش پایان خدمت و همچنین احتساب مزایای ناشی از کسر حق بیمه از اضافه‌کار در حقوق بازنشستگی به تناسب تعداد سال‌های پرداخت است (برخلاف سایر بیمه‌شدگان که حقوق بازنشستگی آنان بر مبنای حقوق و مزایای دو سال آخر - هرچه باشد - محاسبه می‌شود).

این قانون علاوه بر تضییع حقوق کارکنان مشمول، موجب ایجاد تفاوت و تبعیض بین آن دسته از کارکنان دولت که از نظر بیمه مشمول قانون تأمین اجتماعی و از نظر استخدامی تابع قانون مدیریت خدمات کشوری هستند، با سایر کارکنان دولت و همچنین سایر مشمولان قانون تأمین اجتماعی می‌شود.^۱

پس از ابلاغ و اجرای این قانون، تعداد زیادی از کارکنان دولت که مشمول این قانون قرار می‌گیرند، با ارسال نامه‌ها و طومارهایی به مفاد آن اعتراض کرده‌اند. طرح مورد بحث در جهت رفع ایرادات این قانون و جلوگیری از تضییع حقوق کارکنان موصوف ارائه شده است.

بر مبنای این طرح، کارکنان مشمول صندوق تأمین اجتماعی از نظر مبنای محاسبه کسور بازنشستگی و نحوه تعیین حقوق بازنشستگی تابع قوانین و مقررات تأمین اجتماعی می‌باشند. همچنین، به این افراد به‌ازای هر سال خدمت (تا سی سال) معادل یک ماه آخرین حقوق و مزایای مشمول کسور بازنشستگی پرداخت می‌شود.

ارزیابی کارشناسی طرح

۱. مفاد بند «الف» این طرح، به نحوی دقیق‌تر و کامل‌تر در ماده (۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه آمده است.^۲ این ماده قانونی در مقایسه با این طرح با ادبیات قانون تأمین اجتماعی سازگارتر است و با لازم‌الاجرا شدن آن، ضرورتی به تصویب این طرح نخواهد بود.

۱. لازم به یادآوری است که به هنگام بررسی و تصویب این قانون، مرکز پژوهش‌ها ضمن بیان آثار منفی طرح یاد شده - به‌خصوص مغایرت آن با مبنای بیمه‌ای و تضییع حقوق مکتسبه کارکنان - مخالفت خود را با تصویب آن اعلام کرده بود.

۲. ماده (۵۹) قانون برنامه پنجم: «آن دسته از کارکنان دستگاه‌های اجرایی که مشمول قانون تأمین اجتماعی می‌باشند، از هر جهت از جمله شرایط بازنشستگی و سایر مزایا نیز تابع قانون مذکور و اصلاحات آن می‌شوند. کسانی که تا قبل از اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری (۱۳۸۸/۱/۱) از فوق‌العاده اضافه‌کار آنان کسور بازنشستگی کسر شده است، متناسب با مبلغ کسر شده، در پاداش پایان خدمت و حقوق بازنشستگی آنان محاسبه می‌گردد...».

۲. مفاد این طرح در صورت تصویب (و همچنین ماده (۵۹) قانون برنامه پنجم) می‌تواند از تاریخ اجرای آن به بعد، رافع اشکالات به‌وجود آمده باشد، اما مشکل کسانی را که در فاصله اجرای قانون مورد اصلاح (آبان‌ماه ۱۳۸۹) تا زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون، مشمول آن قانون قرار گرفته‌اند، برطرف نمی‌کند.

۳. مفاد بند «ب» این طرح نیز - به نحوی که انشا شده - قانون دائمی دارد و سال‌هاست که اجرا می‌شود،^۱ اما اگر منظور این باشد که خلأ قانون مورد اصلاح را برطرف کند، رافع این مشکل نیست.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

هرچند که قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری ایرادهای جدی دارد، اما به‌موجب ماده (۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه، این ایرادها برطرف شده است. مفاد بند «الف» این طرح مشابه ماده قانونی یاد شده است و بند «ب» آن نیز قانون دائمی دارد. بنابراین، نیازی به تصویب این طرح نیست.

با وجود این، به‌منظور جلوگیری از تضییع حقوق کسانی که در فاصله زمانی آبان‌ماه ۱۳۸۹ تا لازم‌الاجرا شدن قانون برنامه پنجم، براساس «قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری» بازنشسته می‌شوند، پیشنهاد می‌شود ماده واحده زیر به تصویب برسد:

ماده واحده - قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب ۱۳۸۹/۷/۶) از تاریخ تصویب موقوف‌الاجرا می‌شود. کارکنان مشمول این قانون، از جمله کسانی که حقوق بازنشستگی آنان طبق این قانون محاسبه شده است، مشمول قسمت اخیر ماده (۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه خواهند بود.

۱. ماده (۷) قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به بازنشستگی، بانوان شاغل، خانواده‌ها و سایر کارکنان (مصوب ۱۳۷۹/۲/۱۳): به کارکنان شاغل مذکور در قوانین فوق‌الشاره، هنگام بازنشستگی، از کارافتادگی یا فوت در مقابل کلیه سوابق خدمت دولتی، به‌ازای هر سال معادل یک ماه آخرین حقوق و فوق‌العاده‌های دریافتی که ملاک کسور بازنشستگی است، به‌عنوان پاداش پایان خدمت پرداخت می‌شود.